

چند خاصیت فضای شبه‌ریمانی همگن چهار بعدی با ایزوتروپی بدیهی

یداله آریانژاد

چکیده. در این مقاله، نخست فضاهای شبه‌ریمانی همگن همدیس تخت چهار بعدی با ایزوتروپی بدیهی ملاحظه می‌شود، سپس چند خاصیت هندسی مانند ریچی سالیتون یا والکر بودن روی فضاهای مذکور بررسی می‌شود. در حقیقت، یک طبقه‌بندی کامل از حالت‌هایی که فضاهای همگن همدیس تخت، والکر یا ریچی سالیتون با ایزوتروپیک بدیهی را نتیجه می‌دهد، ارائه خواهد شد.

۱. مقدمه

مطالعه ریچی سالیتون‌های همگن حوزه جالبی برای تحقیق در هندسه شبه‌ریمانی می‌باشند. برای مثال ارزیابی ریچی سالیتون همگن تحت گروه فلو [۹]، سالیتون‌های جبری و ویژگی‌های حدس آکسوسکی [۱۰]، ریچی سالیتون‌های گرادیان لورنتسی تخت همدیس [۱۱]، خواص ریچی سالیتون‌های جبری گروه‌های لی لورنتسی چهار بعدی [۲]، یا ریچی سالیتون جبری [۱] از حوزه‌های فعال در هندسه دیفرانسیل هستند. یک خمینه شبه‌ریمانی $M = (M, g)$ همگن نامیده می‌شود اگر گروه G از ایزومتري‌ها به صورت متعددی روی M اثر کند. در این مورد، (M, g) را می‌توان به صورت $(G/H, g)$ تعریف کرد، که در آن H گروه ایزوتروپی در نقطه ثابت o از M و g یک متریک شبه‌ریمانی پایا می‌باشد. خمینه‌های همگن در تحقیقات مدرن در هندسه شبه‌ریمانی مورد استفاده قرار گرفته اند. به عنوان مثال فضاهای لورنتسی که برای آنها تمامی ژئودزی‌های پوچ همگن هستند در فیزیک پدیدار شده‌اند. در سال‌های اخیر مطالعه‌های زیادی روی فضاهای $g.o.$ ، یعنی فضاهایی که ژئودزی‌هایشان همگی همگن هستند، انجام شده است (بعنوان مثال [۴، ۵، ۶]). طبقه‌بندی کامل موضعی خمینه‌های شبه‌ریمانی همگن چهار بعدی با ایزوتروپی غیر بدیهی به دست آمده است که با استفاده از آن، طبقه‌بندی خمینه‌های شبه‌ریمانی همگن همدیس تخت چهار بعدی $M = G/H$ در [۳] نتیجه شد. فضاهای همدیس تخت موضوع بسیاری از تحقیقات در هندسه ریمانی و شبه‌ریمانی می‌باشد. یک خمینه ریمانی همگن همدیس تخت، متقارن می‌باشد [۱۳]. اخیراً ریچی سالیتون‌های گرادیان ریمانی منقبض شونده^۱ و پایدار^۲ طبقه بندی شده اند [۷، ۸]. خمینه‌های اینشتین شبه‌ریمانی همدیس تخت دارای انحنای مقطعی ثابت هستند. در ضمن آنها متقارن می‌باشند. خمینه‌های ریمانی همگن همدیس تخت همیشه متقارن می‌باشند [۱۳]. از طرف دیگر بعضی از مثال‌ها وجود ریچی سالیتون‌های شبه‌ریمانی همگن همدیس تخت را نشان می‌دهند که متقارن نیستند.

یک خمینه شبه‌ریمانی که یک توزیع موازی تبهگون را می‌پذیرد، خمینه والکر نامیده می‌شود. فضاهای والکر توسط آلتورگنوفری والکر در سال ۱۹۴۹ معرفی شد. وجود چنین ساختارهایی سبب بسیاری از ویژگی‌های جالب برای خمینه می‌شود که در حالت

عبارت و کلمات کلیدی: فضای همگن، شبه‌ریمانی، عملگر ریچی

دبیرتخصصی رابط: محمدرضا پوریایولی

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۲۲ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۰۴

http://dx.doi.org/10.22108/MSCI.2022.132276.1490

¹Shrinking ²Steady

ریمانی توجیهی ندارد. والکر، همچنین یک مختصات موضعی کانونیک برای چنین خمینه‌هایی تعیین کرد. [۱۴، ۱۵]. هدف از این مقاله بررسی خمینه‌های شبه‌ریمانی همگن و همدیس تخت چهار بعدی با تمرکز بر عملگر ریچی نوع سگر می‌باشد که ریچی سالیتون یا والکر هستند. ابتدا جزییاتی درباره طبقه‌بندی خمینه‌های شبه‌ریمانی همگن و همدیس تخت چهار بعدی به دست آمده در [۳] را می‌آوریم و سپس به همراه آن به مطالعه و طبقه‌بندی ریچی سالیتون همگن همدیس تخت چهار بعدی می‌پردازیم. فرض کنیم $M = G/H$ یک خمینه همگن (با H همبند)، g جبر لی G و h زیرجبر ایزوتروپی باشد. $m = g/h$ را فضای خارج قسمتی در نظر بگیرید که با یک زیرفضای g ، مکمل h مشخص می‌شود. جفت (g, h) به طور منحصر به فرد نمایش ایزوتروپی

$$\psi : g \longrightarrow \mathfrak{gl}(m), \quad \psi(x)(y) = [x, y]_m,$$

را برای تمام $x \in g$ و $y \in m$ تعریف می‌کند. فرض کنید $\{e_1, \dots, e_r, u_1, \dots, u_n\}$ پایه g باشد که در آن $\{u_i\}$ و $\{e_j\}$ به ترتیب پایه‌های h و m هستند، در اینصورت نسبت به $\{u_i\}$ ، ماتریس H_j نمایش ایزوتروپی برای e_j خواهد بود. یک فرم دو خطی B روی m پایا است اگر و تنها اگر برای تمام x ‌های متعلق به h داشته باشیم $\psi(x)^t \circ B + B \circ \psi(x) = 0$ ، که در آن $\psi(x)^t$ ترانزاده $\psi(x)$ را نشان می‌دهد. نسبت به u_i ، تانسور ریچی ϱ از g با رابطه زیر داده می‌شود:

$$\varrho(u_i, u_j) = \sum_{k=1}^4 g(R(u_k, u_i)u_j, u_k), \quad i, j = 1, \dots, 4.$$

علاوه بر این هر وقت که $X = \sum_{k=1}^4 x_k e_k$ باشد معادله ریچی سالیتون به صورت زیر داده می‌شود:

$$\sum_{k=1}^4 x_k (g([u_k, u_i], u_j) + g(u_i, [u_k, u_j])) + \varrho(u_i, u_j) = \varsigma g_{ij}, \quad i, j = 1, \dots, 4.$$

۲. حالت‌های با عملگر ریچی ناتبگن

همانطور که قبلاً عنوان کردیم اگر (M, g) عملگر ریچی قطری شدنی داشته باشد در آن صورت عملگر ریچی تبگن است [۳]. برای هر نقطه $p \in M$ و اندیس k ، جبر لی زیر را در نظر بگیرید:

$$\mathfrak{g}(k, p) = \{Y \in \mathfrak{so}(q, nq); Y.R(p) = Y.\nabla R(p) = \dots = Y.\nabla^k R(p) = 0\},$$

که در آن Y به صورت یک مشتق عمل می‌کند. فرض کنیم (M, g) یک خمینه ۴ بعدی همگن و تخت همدیس با عملگر ریچی ناتبگن باشد، برای هر نقطه $p \in M$ ، داریم که $\mathfrak{g}(0, p) = \{0\}$ اگر و تنها اگر Q_p ناتبگن باشد [۳]. بنابراین (M, g) به طور موضعی با گروه لی مجهز به متریک شبه‌ریمانی چپ-پایا ایزومتر می‌باشد و عملگر ریچی خمینه چهار بعدی شبه‌ریمانی همگن و تخت همدیس تنها از نوع سگر $[1, 11\bar{1}]$ خواهد بود اگر g خنثی باشد یا $[11, 11\bar{1}]$ اگر g لورنتسی باشد [۳]. در اینجا ما ساختار گروه لی انواع ذکر شده و تانسور ریچی آنها را به صورت زیر بیان می‌کنیم.

قضیه ۱۰۲. [۳] فرض کنیم (M, g) یک خمینه ۴ بعدی همگن تخت همدیس با عملگر ریچی نوع سگر باشد $[1, 11\bar{1}]$. در اینصورت، (M, g) با یک گروه لی حل ناپذیر $SU(2) \times \mathbb{R}$ یا $SL(2, \mathbb{R}) \times \mathbb{R}$ ، به صورت موضعی ایزومتر خواهد بود، که با یک متریک خنثی چپ-پایا مجهز بوده و پایه نرمال یکه، $\{e_1, e_2, e_3, e_4\}$ را برای جبر لی خود می‌پذیرد، چنانکه گروه‌های لی به صورت یکی از فرم‌های زیر خواهد بود،

$$i) \quad \begin{aligned} [e_1, e_2] &= \varepsilon a e_3, & [e_1, e_3] &= -\varepsilon a e_2, & [e_2, e_3] &= 2a(e_1 + \varepsilon e_4), \\ [e_2, e_4] &= -a e_3, & [e_3, e_4] &= a e_2, \end{aligned}$$

$$ii) \quad [e_1, e_2] = -\varepsilon\alpha e_1, \quad [e_1, e_3] = \alpha e_1, \quad [e_1, e_4] = 2\alpha(\varepsilon e_2 - e_3), \\ [e_2, e_4] = -\varepsilon\alpha e_4, \quad [e_3, e_4] = \alpha e_4,$$

و تانسور ریچی در حالت (i) می‌شود

$$\rho = \begin{pmatrix} -2\alpha^2 + 2\varepsilon^2\alpha^2 & \circ & \circ & 4\varepsilon\alpha^2 \\ \circ & 2\alpha^2 + 4\varepsilon\alpha^2 - 2\varepsilon^2\alpha^2 & \circ & \circ \\ \circ & \circ & 4\varepsilon\alpha^2 - 2\alpha^2 + 2\varepsilon^2\alpha^2 & \circ \\ 4\varepsilon\alpha^2 & \circ & \circ & 2\alpha^2 - 2\varepsilon^2\alpha^2 \end{pmatrix},$$

همچنین تانسور ریچی در حالت (ii) می‌شود

$$\rho = \begin{pmatrix} 2\varepsilon^2\alpha^2 - 2\alpha^2 & \circ & \circ & -2\varepsilon^2\alpha^2 - 2\alpha^2 \\ \circ & -4\varepsilon^2\alpha^2 & \circ & \circ \\ \circ & \circ & -4\alpha^2 & \circ \\ -2\varepsilon^2\alpha^2 - 2\alpha^2 & \circ & \circ & -2\varepsilon^2\alpha^2 + 2\alpha^2 \end{pmatrix},$$

که در آن $\alpha \neq 0$ یک ثابت حقیقی است و $\varepsilon = \pm 1$.

قضیه ۲.۲. [۳] فرض کنیم (M, g) یک خمینه چهار بعدی همگن تخت همدیس با عملگر ریچی نوع سگر باشد [۱۱، ۱]. در آن صورت، (M, g) به طور موضعی با یکی از گروه‌های لی حل ناپذیر $SU(2) \times \mathbb{R}$ یا $SL(2, \mathbb{R}) \times \mathbb{R}$ ، ایزومتريک خواهد بود که با یک متریک لورنتسی مجهز است و پایه نرمال یکه $\{e_1, e_2, e_3, e_4\}$ را برای جبر لی می‌پذیرد، چنان که گروه لی به صورت یکی از فرم‌های زیر می‌شود

$$i) \quad [e_1, e_2] = -2\alpha(\varepsilon e_3 + e_4), \quad [e_1, e_3] = \varepsilon\alpha e_2, \quad [e_1, e_4] = \alpha e_2, \\ [e_2, e_3] = \varepsilon\alpha e_1, \quad [e_2, e_4] = \alpha e_1,$$

$$ii) \quad [e_1, e_2] = 2\alpha(\varepsilon e_3 + e_4), \quad [e_1, e_3] = \varepsilon\alpha e_2, \quad [e_1, e_4] = \alpha e_2, \\ [e_2, e_3] = \varepsilon\alpha e_1, \quad [e_2, e_4] = \alpha e_1,$$

و تانسور ریچی در حالت (i) به صورت زیر داده می‌شود:

$$\rho = \begin{pmatrix} 4\alpha^2 & \circ & \circ & \circ \\ \circ & -4\varepsilon^2\alpha^2 & \circ & \circ \\ \circ & \circ & \circ & -4\alpha^2\varepsilon \\ \circ & \circ & -4\alpha^2\varepsilon & \circ \end{pmatrix},$$

همچنین تانسور ریچی در حالت (ii) به صورت زیر خواهد بود:

$$\rho = \begin{pmatrix} -4\alpha^2\varepsilon^2 & \circ & \circ & \circ \\ \circ & 4\alpha^2 & \circ & \circ \\ \circ & \circ & \circ & -4\alpha^2\varepsilon \\ \circ & \circ & -4\alpha^2\varepsilon & \circ \end{pmatrix},$$

که در آن $\alpha \neq 0$ یک ثابت حقیقی است و $\varepsilon = \pm 1$ می‌باشد. حالا با استفاده از عبارات طبقه‌بندی بالا، ما خمینه‌های چهار بعدی ریچی سالیتون همگن و تخت همدیس را با عملگر ریچی ناتبهنگن طبقه‌بندی می‌کنیم. نتیجه قضیه زیر می‌باشد.

قضیه ۳.۲. فرض کنیم (M, g) یک خمینه ۴ بعدی همگن تخت همدیس با عملگر ریچی ناتبهنگن باشد. در این صورت (M, g) نمی‌تواند یک خمینه ریچی سالیتون باشد.

اثبات. بر اساس بحث بالا برای حالت خنثی و لورنتسی، توضیح گروه‌های لی و جبرهای لی آن‌ها را داریم. محاسبات را برای قسمت (ii) از حالت خنثی را با $\varepsilon = \pm 1$ توضیح می‌کنیم. برای محاسبه $\Lambda_i := \Lambda(e_i)$ برای تمامی اندیس‌ها $i = 1, \dots, 4$ داریم:

$$\Lambda_1 = \begin{pmatrix} 0 & -\varepsilon\alpha & \alpha & 0 \\ \varepsilon\alpha & 0 & 0 & \varepsilon\alpha \\ \alpha & 0 & 0 & -\alpha \\ 0 & \varepsilon\alpha & \alpha & 0 \end{pmatrix}, \quad \Lambda_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & \varepsilon\alpha \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ \varepsilon\alpha & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix},$$

$$\Lambda_3 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & \alpha \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ \alpha & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad \Lambda_4 = \begin{pmatrix} 0 & \varepsilon\alpha & \alpha & 0 \\ -\varepsilon\alpha & 0 & 0 & \varepsilon\alpha \\ \alpha & 0 & 0 & \alpha \\ 0 & \varepsilon\alpha & -\alpha & 0 \end{pmatrix}.$$

حالا تانسورهای ریچی را می‌توان از فرمول‌های بالا به وسیله محاسبه مستقیم و اعمال (۱) استنباط کرد. به خصوص تانسور ریچی در این حالت به شکلی که در (۴) شرح داده شد می‌باشد که در آن $\alpha \neq 0$ یک ثابت حقیقی و $\varepsilon = \pm 1$ می‌باشد. ثابت می‌کنیم که وجود یک میدان برداری که یک ریچی سالیتون را در حالت ممکن تعیین می‌کند منجر به تناقض می‌شود. پایه نرمال یک $\{e_1, e_2, e_3, e_4\}$ و یک میدان برداری دلخواه $X = \sum_{k=1}^4 x_k e_k$ و یک ثابت حقیقی ς ، را انتخاب می‌کنیم که در آن x_k ها برای $k = 1 \dots 4$ توابع هموار دلخواهی هستند. با استفاده از (۲) دریافتیم که X و ς یک ریچی سالیتون را تعیین می‌کنند اگر و تنها اگر اجزاء x_k از X با توجه به $\{e_k\}$ و ς در معادلات زیر صدق کنند:

$$\begin{cases} -4\alpha^2 + \varsigma = 0, \\ -4\varepsilon^2\alpha^2 - \varsigma = 0, \\ -2\varepsilon^2\alpha^2 - 2\alpha^2 = 0, \\ x_1\alpha - 2x_4\alpha = 0, \\ 2x_1\alpha + x_4\alpha = 0, \\ -x_1\varepsilon\alpha - 2x_4\varepsilon\alpha = 0, \\ 2x_1\varepsilon\alpha - x_4\varepsilon\alpha = 0, \\ 2x_2\varepsilon\alpha - 2x_3\alpha - 2\varepsilon^2\alpha^2 + 2\alpha^2 + \varsigma = 0, \\ 2x_2\varepsilon\alpha - 2x_3\alpha + 2\varepsilon^2\alpha^2 - 2\alpha^2 - \varsigma = 0. \end{cases}$$

□

از معادله سوم نتیجه می‌شود که $\alpha = 0$ است که غیر ممکن است.

قضیه ۴.۲. (M, g) را یک خمینه به طور همدیس تخت همگن چهار بعدی با عملگر ریچی ناتبهنگن در نظر بگیرید. پس، (M, g) هیچ ساختار والکر پایای چپی را نمی‌پذیرد.

اثبات. ثابت می‌کنیم که وجود یک توزیع خنثی موازی پایای چپ در هر حالت احتمالی به یک تناقض منجر می‌شود. ما محاسبات را برای حالت (i) از علامت $(2, 2)$ گزارش می‌کنیم. پایه شبه متعامد یکه $\{e_1, e_2, e_3, e_4\}$ را انتخاب کنید و فرض کنید که یک توزیع موازی دو بعدی $\mathcal{D} = span(v, w)$ وجود دارد، که در آن $v = \sum_{i=1}^4 v_i e_i$ و $w = \sum_{i=1}^4 w_i e_i$ مستقل خطی هستند و برای متغیرهای اختیاری v_i و w_i

$$g(v, v) = g(w, w) = g(w, v) = 0.$$

موازی بودن $\mathcal{D}$ به صورت معادلات زیر بیان می‌شود:

$$(5) \quad \begin{aligned} \nabla_{e_1} v &= a_1 v + b_1 w, & \nabla_{e_1} w &= c_1 v + d_1 w, \\ \nabla_{e_2} v &= a_2 v + b_2 w, & \nabla_{e_2} w &= c_2 v + d_2 w, \\ \nabla_{e_3} v &= a_3 v + b_3 w, & \nabla_{e_3} w &= c_3 v + d_3 w, \\ \nabla_{e_4} v &= a_4 v + b_4 w, & \nabla_{e_4} w &= c_4 v + d_4 w, \end{aligned}$$

که در آن $\{a_i, b_i, c_i, d_i\}_{i=1}^4$ متغیرهای دلخواه هستند. از $g(v, v) = g(w, w) = g(w, v) = 0$ و معادلات $\nabla_{e_i} v = a_i v + b_i w$ داریم که:

$$\begin{aligned} v_1^2 + v_2^2 - v_3^2 - v_4^2 &= 0, & w_1^2 + w_2^2 - w_3^2 - w_4^2 &= 0, & v_1 w_1 + v_2 w_2 - v_3 w_3 - w_4 v_4 &= 0, \\ b_1 w_1 + a_1 v_1 &= 0, & b_1 w_4 + a_1 v_4 &= 0, & b_1 w_2 + a_1 v_2 - \alpha v_3 &= 0, \\ b_1 w_3 + a_1 v_3 - \alpha v_2 &= 0, & b_2 w_2 + a_2 v_2 &= 0, & b_2 w_1 + a_2 v_1 - \alpha v_3(1 - \varepsilon) &= 0, \\ b_2 w_4 + a_2 v_4 - \alpha v_3(1 + \varepsilon) &= 0, & b_2 w_3 + a_2 v_3 + \alpha(v_1 + v_4)(1 - \varepsilon) &= 0. \end{aligned}$$

این معادلات نشان می‌دهند، بردار v بایستی صفر باشد که مستقل خطی بودن w و v را نقض می‌کند. با بحثی مشابه، فرض می‌کنیم $\mathcal{D} = span(x)$ یک میدان خطی موازی خنثی باشد که در آن برای متغیرهای اختیاری x_i داریم $x = \sum_{i=1}^4 x_i e_i$ موازی بودن $\mathcal{D}$ به صورت معادلات زیر بیان می‌شود:

$$\begin{aligned} \nabla_{e_1} x &= \omega_1 x \\ \nabla_{e_2} x &= \omega_2 x, \\ \nabla_{e_3} x &= \omega_3 x, \\ \nabla_{e_4} x &= \omega_4 x, \end{aligned}$$

برای چند متغیر $\{\omega_i\}_{i=1}^4$. بنابراین، معادلات زیر داریم:

$$\begin{aligned} x_1^2 + x_2^2 - x_3^2 - x_4^2 &= 0, \\ \omega_1 x_1 &= 0, & \omega_1 x_4 &= 0, & \omega_1 x_2 - \alpha x_3 &= 0, & \omega_1 x_3 - \alpha x_2 &= 0, \\ \omega_2 x_2 &= 0, & \omega_2 x_1 + \alpha x_3(\varepsilon - 1) &= 0, & \omega_2 x_4 - \alpha x_3(\varepsilon + 1) &= 0, \\ \omega_2 x_3 + \alpha x_4(\varepsilon + 1) + \alpha x_1(\varepsilon - 1) &= 0, \\ \omega_3 x_3 &= 0, & \omega_3 x_1 + \alpha x_2(\varepsilon + 1) &= 0, & \omega_3 x_4 + \alpha x_2(\varepsilon - 1) &= 0, \\ \omega_3 x_2 + \alpha x_4(\varepsilon - 1) - \alpha x_1(\varepsilon + 1) &= 0, \\ \omega_4 x_1 &= 0, & \omega_4 x_4 &= 0, & \omega_4 x_2 + \alpha x_3 \varepsilon &= 0, & \omega_4 x_3 + \alpha x_2 \varepsilon &= 0. \end{aligned}$$

این دستگاه معادلات نشان می‌دهد که $x = 0$ که یک تناقض است. پس، این نشان می‌دهد که هیچ میدان خطی پوچ موازی پایای چپ وجود ندارد و این بحث اثبات را به پایان می‌رساند. □

۳. حالت‌های با عملگر ریچی تبهگون و ایزوتروپی بدیهی

با استفاده از بحث‌های قبلی اکنون ما خمینه‌های با عملگر ریچی تبهگون می‌پردازیم. حالا فرض کنیم (M, g) یک خمینه همگن تخت همدیس ریچی ناموازی (و بنابراین به طور موضعی نامتقارن) با عملگر ریچی تبهگون باشد. ابتدا ما به حالت‌های با ایزوتروپی بدیهی می‌پردازیم. با جدا کردن حالت‌های عملگر ریچی قطری شدنی، چنان فضاهایی به طور موضعی با گروه لی G ، ایزومتر هستند و با متریک خنثی چپ-پایا مجهز شده و Q یکی از انواع سگر را دارا می‌باشد: $[(1, 12)]$ ، $[(1, 22)]$ ، $[(1, 3)]$ و $[(1, 3)]$. همچنین برای قسمت لورنتسی، Q نوع‌های سگر $[(11, 2)]$ ، یا $[(1, 3)]$ را می‌پذیرد (ببینید [۳]).

قضیه ۱.۳. فرض کنیم (M, g) گروه لی ۴ بعدی ریچی-ناموازی تخت همدیس با عملگر ریچی از انواع سگر $[(1, 12)]$ ، $[(1, 22)]$ ، $[(1, 3)]$ و $[(1, 3)]$ باشد، در اینصورت (M, g) یک خمینه ریچی سالیتون نمی‌باشد.

اثبات. ما همان بحث را که برای اثبات قضیه ۳.۲ استفاده کردیم بکار می‌بریم ثابت می‌کنیم که در حالت $[(22)]$ هیچ ریچی سالیتونی وجود ندارد. پایه نرمال یکه $\{e_1, e_2, e_3, e_4\}$ را در نظر بگیرید که

$$g(e_1, e_1) = g(e_2, e_2) = -g(e_3, e_3) = -g(e_4, e_4) = 1.$$

و همچنین:

$$\begin{aligned} [e_1, e_2] &= \frac{1-4k_1^2}{4k_1} e_2 + \frac{1}{\lambda k_1} e_4, & [e_1, e_3] &= \frac{1+\lambda k_1^2}{4k_1} e_1 + \frac{1+\lambda k_1^2}{4k_1} e_3, \\ [e_1, e_4] &= \frac{1+16k_1^2}{\lambda k_1} e_2 + \frac{1+4k_1^2}{4k_1} e_4, & [e_2, e_3] &= \frac{1+4k_1^2}{4k_1} e_2 + \frac{1+16k_1^2}{\lambda k_1} e_4, \\ [e_3, e_4] &= \frac{-1}{\lambda k_1} e_2 - \frac{1-4k_1^2}{4k_1} e_4, \end{aligned}$$

که در آن k_1 یک ثابت حقیقی است. برای محاسبه $\Lambda_i := \Lambda(e_i)$ برای همه اندیس‌ها $i = 1, \dots, 4$ ، داریم:

$$\begin{aligned} \Lambda_1 &= \begin{pmatrix} 0 & 0 & \frac{1+\lambda k_1^2}{4k_1} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1+\lambda k_1^2}{\lambda k_1} \\ \frac{1+\lambda k_1^2}{4k_1} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1+\lambda k_1^2}{\lambda k_1} & 0 \end{pmatrix}, \Lambda_2 = \begin{pmatrix} 0 & \frac{-1+4k_1^2}{4k_1} & 0 & k_1 \\ \frac{-1+4k_1^2}{4k_1} & 0 & \frac{1+4k_1^2}{4k_1} & 0 \\ 0 & \frac{1+4k_1^2}{4k_1} & 0 & -k_1 \\ k_1 & 0 & k_1 & 0 \end{pmatrix}, \\ \Lambda_3 &= \begin{pmatrix} 0 & 0 & \frac{-1+\lambda k_1^2}{4k_1} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{-1+\lambda k_1^2}{\lambda k_1} \\ -\frac{1+\lambda k_1^2}{4k_1} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{-1+\lambda k_1^2}{\lambda k_1} & 0 \end{pmatrix}, \Lambda_4 = \begin{pmatrix} 0 & k_1 & 0 & \frac{-1+4k_1^2}{4k_1} \\ -k_1 & 0 & -k_1 & 0 \\ 0 & -k_1 & 0 & \frac{-1+4k_1^2}{4k_1} \\ \frac{-1+4k_1^2}{4k_1} & 0 & \frac{-1+4k_1^2}{4k_1} & 0 \end{pmatrix}. \end{aligned}$$

در این حالت ریچی تانسور به شکل زیر خواهد بود:

$$\rho = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -1 \\ -1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

یک میدان برداری دلخواه $X = \sum_{k=1}^4 x_k e_k$ برای یک ثابت حقیقی ς ، یک ریچی سالیتون است اگر و تنها اگر مولفه‌های x_k از X با توجه به $\{e_k\}$ و ς در معادلات زیر صدق کنند:

$$\begin{cases} \frac{x_2}{\lambda k_1} + \frac{x_2(1+4k_1^2)}{4k_1} = 0, \\ -\frac{x_2(1+16k_1^2)}{\lambda k_1} + \frac{x_2(-1+4k_1^2)}{4k_1} = 0, \\ \frac{x_2}{\lambda k_1} + \frac{x_2(1+4k_1^2)}{4k_1} = 0, \\ -\frac{x_2(1+16k_1^2)}{\lambda k_1} + \frac{x_2(-1+4k_1^2)}{4k_1} = 0, \\ 1 + \varsigma - \frac{x_1(1+\lambda k_1^2)}{2k_1} = 0, \\ \frac{x_1(1+\lambda k_1^2)}{4k_1} + \frac{x_2(1+\lambda k_1^2)}{4k_1} = 1, \\ -\frac{x_2(1+\lambda k_1^2)}{2k_1} + 1 - \varsigma = 0, \\ -\frac{x_1(-1+4k_1^2)}{2k_1} + 1 - \varsigma + \frac{x_2(1+4k_1^2)}{2k_1} = 0, \\ -\frac{x_1(1+4k_1^2)}{2k_1} + 1 + \varsigma + \frac{x_2(-1+4k_1^2)}{2k_1} = 0, \\ x_1\left(-\frac{1}{\lambda k_1} + \frac{(1+16k_1^2)}{\lambda k_1}\right) + x_2\left(-\frac{1}{\lambda k_1} + \frac{(1+16k_1^2)}{\lambda k_1}\right) = 1. \end{cases}$$

از معادله‌های دوم و سوم با هم نتیجه می‌شود $x_2 = x_4 = 0$ ، همچنین اگر معادلات پنجم و هفتم را با هم جمع کنیم داریم $\frac{(x_1+x_2)(1+\lambda k_1^2)}{2k_1} = 2$. همچنین اگر معادلات هشتم و نهم را نیز با هم جمع کنیم در این صورت داریم $4k_1(x_1 + x_3) = 2$. نهایت طبق این دو معادله واضح است که $1 = 0$ و این یک تناقض است. □

فرض کنیم (M, g) یک گروه لی ۴ بعدی ریچی-ناموازی تخت همدیس با عملگر ریچی نوع سگر $[(1, 12)]$ باشد. در این صورت، (M, g) به طور موضعی با گروه لی حل پذیر $G = \mathbb{R} \times \mathbb{R}^3$ مجهز به یک متر خنثی پایایی چپ ایزومتر است که برای پایه $\{e_1, e_2, e_3, e_4\}$ جبر لی آن به صورت زیر است:

$$\begin{aligned} [e_1, e_2] &= -[e_1, e_3] = -\frac{1}{2k_1}e_1 - k_2e_2 - k_2e_3, & [e_2, e_3] &= \frac{2k_1^2+1}{2k_1}e_2 + \frac{2k_1^2+1}{2k_1}e_3, \\ [e_2, e_4] &= -[e_3, e_4] = k_2e_2 + k_2e_3 + k_1e_4, \end{aligned}$$

که در آن $k_1 \neq 0, k_2, k_3$ ثابت‌های حقیقی دلخواه هستند.

قضیه ۲.۳. فرض کنیم (M, g) یک گروه لی ۴ بعدی ریچی-ناموازی تخت همدیس با عملگر ریچی نوع سگر $[(1, 12)]$ می‌باشد، در این صورت (M, g) ریچی سالیتون است و برای ς دلخواه داریم:

$$X = \frac{k_1}{1+2k_1^2}e_2 + \frac{k_1}{1+2k_1^2}e_3.$$

اثبات. برای محاسبه $\Lambda_i := \Lambda(e_i)$ داریم:

$$\Lambda_1 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & -\frac{1}{2k_1} & \frac{1}{2k_1} \\ \frac{1}{2k_1} & 0 & 0 & 0 \\ \frac{1}{2k_1} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad \Lambda_2 = \begin{pmatrix} 0 & k_2 & -k_2 & 0 \\ -k_2 & 0 & -\frac{1+2k_1^2}{2k_1} & -k_2 \\ -k_2 & -\frac{1+2k_1^2}{2k_1} & 0 & -k_2 \\ 0 & -k_2 & k_2 & 0 \end{pmatrix},$$

$$\Lambda_2 = \begin{pmatrix} 0 & -k_2 & k_2 & 0 \\ k_2 & 0 & \frac{1+2k_1^2}{2k_1} & k_3 \\ k_2 & \frac{1+2k_1^2}{2k_1} & 0 & k_3 \\ 0 & k_3 & -k_3 & 0 \end{pmatrix}, \quad \Lambda_4 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -k_1 \\ 0 & 0 & 0 & -k_1 \\ 0 & -k_1 & k_1 & 0 \end{pmatrix}.$$

تانسور ریچی را حالا می‌توان از هموستار بالا با محاسبه مستقیم به دست آورد:

$$\rho = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

فرض کنیم $X = \sum_{k=1}^4 x_k e_k$ یک میدان برداری دلخواه، ς یک ثابت حقیقی باشد. با استفاده از تمامی اطلاعات مورد نیاز بالا در می‌یابیم که شرایط ریچی سالیتون بودن برقرار می‌شود اگر و تنها اگر:

$$\begin{cases} -\frac{x_1}{2k_1} + x_2 k_2 - x_3 k_2 = 0, \\ \frac{x_2}{k_1} - \frac{x_3}{k_1} - \varsigma = 0, \\ -2x_2 k_1 + 2x_3 k_1 + \varsigma = 0, \\ -x_2 k_3 + x_3 k_3 - x_4 k_1 = 0, \\ -2x_1 k_2 - 2x_4 k_3 + 1 + \varsigma - \frac{x_2(1+2k_1^2)}{k_1} = 0, \\ -2x_1 k_2 - 2x_4 k_3 + 1 - \varsigma - \frac{x_3(1+2k_1^2)}{k_1} = 0, \\ 2x_1 k_2 + 2x_4 k_3 - 1 + \frac{x_2(1+2k_1^2)}{2k_1} + \frac{x_3(1+2k_1^2)}{2k_1} = 0. \end{cases}$$

از آنجائیکه k_1 یک عدد حقیقی دلخواه است، طبق معادلات دوم و سوم داریم $\varsigma = 0$. همچنین از معادلات پنجم و ششم نتیجه می‌شود که $x_2 = x_3$. اکنون با این نتایج بنا به معادله اول $x_1 = 0$ و بر حسب معادله چهارم $x_4 = 0$ است. همچنین دوباره بر حسب معادلات پنجم و ششم داریم که $x_2 = x_3 = \frac{k_1}{(1+2k_1^2)}$. پس، X به شکل زیر خواهد بود:

$$\frac{k_1}{1+2k_1^2} e_2 + \frac{k_1}{1+2k_1^2} e_3.$$

□

از آنجائیکه $k_1 \neq 0$ ، هیچ حالت انیشتینی روی نمی‌دهد.

قضیه ۳.۳. (M, g) را یک گروه لی چهار بعدی ریچی-ناموازی به طور هم‌دیس تخت با عملگر ریچی از نوع سگر $[(1, 2), 1]$ یا $[(1, 3), 1]$ را در نظر بگیرید، پس (M, g) یک ساختار والکر پایای چپ را نمی‌پذیرد.

اثبات. ما همان بحث استفاده شده برای اثبات قضیه ۴.۲ را بکار می‌بریم. به عنوان مثال، ما ثابت می‌کنیم که در مورد نوع سگر و علامت $[(1, 3), 1]$ و $(2, 2)$ هیچ توزیع موازی پوچ دو بعدی وجود ندارد. توجه شود که این قضیه برای انواع سگر $[(1, 3), 1]$ از علامت های خنثی و لورنتسی معتبر است. فرض کنید که توزیع موازی پوچ $\mathcal{D} = \text{span}(v, w)$ است. چون v در راستای بردارهای e_1 و e_2 موازی است و همچنین با استفاده از خنثی بودن $\mathcal{D}$ تنها صفر بودن v امکان پذیر است. این با مستقل خطی بودن v و w متناقض است و بنابراین، هیچ توزیع موازی خنثی پایای چپی در این حالت وجود ندارد. بحثی مشابه نتیجه می‌دهد که هیچ میدان خطی موازی خنثی پایای چپی وجود ندارد و بنابراین، (M, g) یک خمینه والکر نیست. با توجه به [۵] برای انواع سگر دیگر از عملگر ریچی و راه حل مشخص آن بیان شده است، نتیجه زیر را داریم.

□

قضیه ۴.۳. (M, g) را یک گروه لی چهار بعدی نا موازی ریچی به طور همدیس تخت با عملگر ریچی نوع سگر $[(1, 12)]$ ، $[(22)]$ یا $[(11, 2)]$ در نظر بگیرید. در اینصورت (M, g) یک خمینه والکر در هر یک از موارد نوع سگر باشد:

۱- $[(1, 12)]$ گروه لی حل پذیر $G = \mathbb{R} \times \mathbb{R}^3$ ، که جبر لی آن $\mathfrak{g}$ به صورت زیر توصیف می‌شود.

$$[e_1, e_2] = -[e_1, e_3] = -\frac{1}{2c_1}e_1 - c_2e_2 - c_2e_3, \quad [e_2, e_3] = \frac{2c_1^2+1}{2c_1}e_2 + \frac{2c_1^2+1}{2c_1}e_3,$$

$$[e_2, e_4] = -[e_3, e_4] = c_2e_2 + c_2e_3 + c_1e_4,$$

که در آن $c_1 \neq 0, c_2, c_3$ ثابت‌های حقیقی دلخواه می‌باشند. در این حالت، یک میدان خطی تبهگون موازی پایای چپ داده شده توسط $\mathfrak{D} = span(e_2 + e_3)$ و $\mathfrak{D} = span(e_2 + e_3, e_1 - e_4)$ یک میدان مسطح تبهگون موازی پایای چپ تولید می‌کند.

۲- $[(22)]$ گروه لی حل پذیر $G = \mathbb{R} \times E(1, 1)$ ، که جبر لی آن $\mathfrak{g}$ به صورت زیر توصیف می‌شود:

$$[e_1, e_2] = \frac{1}{4}e_4, \quad [e_1, e_3] = \frac{3}{4}(e_1 + e_3),$$

$$[e_1, e_4] = \frac{5}{4}e_2 + e_4, \quad [e_2, e_3] = e_2 + \frac{5}{4}e_4,$$

$$[e_3, e_4] = -\frac{1}{4}e_2,$$

که در آن $c_1 \neq 0$ یک مقدار ثابت حقیقی دلخواه است. در این حالت، $\mathfrak{D} = span(e_1 + e_3, e_2 + e_4)$ یک میدان مسطح موازی پایای چپ را ایجاد می‌کند.

۳- $[(11, 2)]$ گروه لی حل پذیر $G = \mathbb{R} \times H$ ، که در آن H گروه هایزنبرگ است جبر لی $\mathfrak{g}$ به صورت زیر توصیف می‌شود:

$$[e_1, e_2] = c_1e_3 + c_1e_4, \quad [e_1, e_3] = -[e_1, e_4] = -\frac{1}{2c_2}e_1 - c_1e_2 - c_2e_3 - c_2e_4,$$

$$[e_3, e_4] = \frac{2c_2^2+1}{2c_2}(e_3 + e_4), \quad [e_2, e_3] = -[e_2, e_4] = -c_2e_2 + c_2e_3 + c_2e_4,$$

که در آن $c_2 \neq 0$ و c_1, c_3, c_4 ثابت‌های حقیقی دلخواه هستند. در این حالت، یک میدان خطی تبهگون موازی پایای چپ، بوسیله $\mathfrak{D} = span(e_3 + e_4)$ تولید می‌شود.

اثبات. یک حالت واضح از یک گروه لی به طور همدیس تخت ناموازی ریچی برای انواع سگر در این عبارت در مرجع [۵] بیان شده است. ما جزئیات حالت نوع سگر $[(1, 12)]$ را ارائه می‌دهیم. نمونه‌های دیگر می‌توانند با محاسباتی مشابه بررسی شوند.

$[(1, 12)]$. مولفه‌های هموستار لوی چویتا با استفاده از فرمول کازول محاسبه می‌شوند که به صورت زیر است:

$$\Lambda_1 = \begin{pmatrix} 0 & -\frac{1}{2c_1} & \frac{1}{2c_1} & 0 \\ \frac{1}{2c_1} & 0 & 0 & 0 \\ \frac{1}{2c_1} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \Lambda_2 = -\Lambda_3 = \begin{pmatrix} 0 & -c_2 & c_2 & 0 \\ c_2 & 0 & \frac{1+2c_1^2}{2c_1} & c_3 \\ c_2 & \frac{1+2c_1^2}{2c_1} & 0 & c_3 \\ 0 & c_3 & -c_3 & 0 \end{pmatrix},$$

$$\Lambda_4 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & c_1 \\ 0 & 0 & 0 & -c_1 \\ 0 & -c_1 & c_1 & 0 \end{pmatrix}.$$

اگر قرار دهیم $v = e_1 - e_4$ و $w = e_2 + e_3$ ، سپس $g(v, v) = g(w, w) = g(w, v) = 0$ ، که نشان می‌دهد $\bar{\mathcal{D}}$ یک توزیع خنثی است. همچنین محاسبات مستقیم نتیجه می‌دهد که

$$\begin{aligned} \nabla_{e_1} v &= \frac{1}{\sqrt{c_1}} w, & \nabla_{e_1} w &= 0, \\ \nabla_{e_2} v &= (c_2 - c_3) w, & \nabla_{e_2} w &= \frac{1+\sqrt{c_1}}{\sqrt{c_1}} w, \\ \nabla_{e_3} v &= (c_3 - c_2) w, & \nabla_{e_3} w &= -\frac{1+\sqrt{c_1}}{\sqrt{c_1}} w, \\ \nabla_{e_4} v &= c_1 w, & \nabla_{e_4} w &= 0, \end{aligned}$$

بنابراین، $\bar{\mathcal{D}} = \text{span}(v, w)$ یک توزیع پوچ موازی دو بعدی است. از مشتقات بالا واضح است که w یک میدان خطی موازی پوچ را تولید می‌کند. و این بحث اثبات را کامل می‌کند. $\square$

مراجع

- [1] W. Batat and K. Onda, Four-dimensional pseudo-Riemannian generalized symmetric spaces which are algebraic Ricci solitons, *Results Math.*, **64** (2013) 253–267.
- [2] W. Batat and K. Onda, Algebraic Ricci solitons of three-dimensional Lorentzian Lie groups, *Lie groups. J. Geom. Phys.*, **114** (2017) 138–152.
- [3] G. Calvaruso and A. Zaeim, Conformally flat homogeneous pseudo-Riemannian four-manifolds, *Tohoku Math. J. (2)*, **66** (2014) 31–54.
- [4] G. Calvaruso, Homogeneous structures on three-dimensional Lorentzian manifolds, *J. Geom. Phys.*, **66** (2007) 1279–1291.
- [5] G. Calvaruso and R. A. Marinosci, Homogeneous geodesics of three dimensional unimodular Lorentzian Lie groups, *Mediterr. J. Math.*, **3** (2006) 467–481.
- [6] G. Calvaruso and R. A. Marinosci, Homogeneous geodesics of non unimodular Lorentzian Lie groups and naturally Lorentzian spaces in dimension three, *Adv. Geom.*, **8** (2008) 473–489.
- [7] H. D. Cao and Q. Chen, On locally conformally flat gradient steady Ricci solitons, *Trans. Amer. Math. Soc.*, **364** (2012) 2377–2391.
- [8] M. Fernandez-Lopez and E. Garcia-Rio; Rigidity of shrinking Ricci solitons, *Math. Z.*, **269** (2011) 461–466.
- [9] R. Lafunte and J. Lauret, *On homogeneous Ricci solitons*, *Q. J. Math.*, **65** (2014) 399–419.
- [10] R. Lafunte and J. Lauret, Structure of homogeneous Ricci solitons and the Alekseevskii conjecture, *J. Differ. Geom.*, **98** (2014) 315–347.
- [11] M. Brozos-vazquez, E. Garcia-Rio and S. Gavino-Fernandez, Locally conformally flat Lorentzian gradient Ricci solitons, *J. Geom. Anal.*, **23** (2013) 1196–1212.
- [12] P. Ryan, A note on conformally at spaces with constant scalar curvature, *Proc. 13th Biennial Seminar of the Canadian Math. Congress Diff. Geom. Appl.*, Dalhousie Univ., Halifax, 1971, **2** (1972) 115–124.
- [13] H. Takagi, Conformally at Riemannian manifolds admitting a transitive group of isometries, I,II, *Tohoku Math. J.*, **27** (1975) 103–110 and 445–451.
- [14] A. G. Walker, On parallel fields of partially null vector spaces, *Quart. J. Math. Oxford*, **20** (1949) 135–145.

- [15] A. G. Walker, Canonical form for a Riemannian space with a parallel field of null planes, *Quart. J. Math. Oxford Ser. (2)*, **1** (1950) 69–79.

یداله آریانزاد
گروه ریاضی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
y.aryanejad@pnu.ac.ir

Some geometrical properties of 4D homogeneous pseudo-Riemannian space with trivial isotropy

Yadollah Aryanejad

Abstract: In this paper, we first consider 4D conformally flat homogeneous pseudo-Riemannian space with trivial isotropy, then, we investigate some geometrical properties such as being Ricci solitons and Walker on the spaces under consideration. Indeed, we give a complete classification of the cases giving rise to conformally flat homogeneous Ricci solitons or Walker spaces with trivial isotropy.

Keywords: Homogeneous atmosphere, quasi-rhyme, Ritchie operator.

Yadollah Aryanejad

Department of Mathematics, Payame noor University, Tehran, Iran.

Email: y.aryanejad@pnu.ac.ir

Communicated by Mohamad Reza Pouryayevali.

Article Type: Research Paper.

Received: 12/01/2022, Accepted: 25/05/2022.